

— Τί ἔχει ἡ κυρὰ Φαρζεάς ; ἠρώτησεν ὁ φύλαξ.

— "Ε! ἡ δυστυχημένη ἔχει πίκραις. Ἰσως ἡ κόρη της τὴν ἔχει εἰς ἀνησυχία.

— Εὐμορφο κομμάτι! εἶπεν ὁ Λαβράνης. Βλέπεις, γέρω Βροδέν, ἓνα τέτοιο κορίτσι εἶναι δύσκολο νὰ τὸ φυλάξῃ κανεὶς. Μὴ καλὴ ἀπλὴ χωριατοπούλα εἶναι προτιμότερη. Οἱ ἐργολάβοι δὲν τὴν τριγυρίζουν τόσῳ πολὺ.

Ἡ Καταλίνα ἴστατο ὑπὸ δένδρον ἀναμένουσα νὰ συνέλθῃ. Ἐπνίγετο. Οἱ ὁδόντες της ἔτριζον καὶ ἔτρεμεν ὅλη ἐκ πυρετοῦ.

Οὕτω δὲν τῇ ὑπελείπετο πλέον ἐλπίς! Ἐπανήλθε βραδέως εἰς Ἑλλάφον - Πέραμα καὶ δὲν ἐξήλθε πλέον.

Τὴν ἐβδόμην ὥραν ὁ Φαρζεάς ἐπανήλθεν. Ἀμα εἰσελθὼν ἐφάνη ζητῶν τινα.

Ἡ Καταλίνα καθημένη πλησίον τοῦ παραθύρου δὲν ἐκίνηθη.

— Ποῦ εἶναι ἡ Σολάνζη ; ἠρώτησεν ὁ φύλαξ.

Μία μόνη λέξις ἐξήλθε τῶν χειλέων τῆς Κορσικανῆς :

— "Εφυγε.

— Πῶς ;

— Πήγαινε νὰ ἐρωτήσῃς τὸν αὐθέντη της, τὸν κύριον κόμητα δὲ Τανναί!

— Τί θέλεις νὰ εἴπῃς ;

— Θέλω νὰ εἴπω, Λουκά, πῶς ἂν ἡ Σολάνζη δὲν ἠθέλησε τὸν Ρωμαῖον Τρεμόρ, ἂν ἦτο λυπημένη καὶ ἀπέφευγε τὸν κόσμον, ἂν μᾶς ἀφίνει ἐμᾶς ποῦ ἀγαπᾷ διὰ νὰ πάγῃ εἰς αὐτὴ τὴν ἄβυσσον τὸ Παρίσι, ποῦ τὴν συνοδεύῃ ἓνας ὑπνέτης τοῦ πύργου, τὸ κάμνει, διότι εἶναι χαμένη, διότι ὁ κόμης τὴν ἐβίασε, τὴν ἀτίμασε καὶ ἐπὶ τέλους σήμερον μᾶς τὴν κλέπτει!

— Τὸ εἴξουρες ; ἀνέκραξεν ὁ Φαρζεάς.

— "Οχι, μὰ καὶ ἂν τὸ εἴξουρα, τί εἰμυρούσαμε νὰ κάμωμε ;

— Ἐπρεπε νὰ σκοτόσουμε καὶ ἐκείνην καὶ ἐκεῖνον! ἐβρυχήθη ὁ φύλαξ.

— Νὰ διατί τὴν ἄφησα νὰ φύγῃ. Ἄν τὴν ἐκτυποῦσες θὰ τὴν ὑπερασπιζόμουν. Τί παταίει τὸ κακόμοιρο τὸ κορίτσι ; Ἐκεῖνος ὁ δαίμονας πρέπει νὰ τιμωρηθῇ.

— "Σὲ μᾶς τοὺς καλοὺς καὶ ἀρχαίους ὑπνέτας... ἐψιθύρισεν ὁ Φαρζεάς, καταγπίπτων ἐπὶ τινος ἑδρας καὶ καλύπτων διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπον. Ἀθλίε.

Ἡ Καταλίνα ἠγέρθη, τὸν ἐπλησίασε καὶ ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου του.

— Τίποτε δὲν κάμνουν τὰ παράπονα, εἶπεν. Ἐγὼ εἶμαι Κορσικανή. Εἰς τὸν τόπο μου δὲν λέγουν λόγια, ἀλλὰ κάμνουν ἔργα· δὲν βιάζονται, ἀλλὰ περιμένουν καὶ χρόνους, ἂν ἦναι ἀνάγκη· δὲν φοβερίζουν, ἀλλὰ σκοτόνουν! Ἐνας ἄνθρωπος ἀξίζει ἓναν ἄλλο, ἅς ἦναι καὶ δούκας, ἅς ἦναι καὶ πρίγκηπας! Ἀδιάφορον ἂν ὁ ἐχθρὸς ἦναι δυνατὸς ὅσον λεοντάρι ἢ γρήγορος ὅσον ἀητός· τὸν πιάνει κανεὶς μὲ τὸν καιρὸ, διότι ἔρχεται ὥρα ποῦ τὸ λεοντάρι κοιμᾶται καὶ ὁ ἀητὸς κάθεται ἰστὴ γῆ. Καταλαβαίνει ;

— Ναί.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην κτύπος ἠκούσθη εἰς τὴν θύραν.

Ἦτο ὁ Ρωμαῖος Τρεμόρ.

Εἰσῆλθε σιωπῶν. Ἐσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ Φαρζεάς καὶ ἡσπασθὲν τὴν Καταλίνα, ἥτις τῷ ἀπέδωκε τὸν ἀσπασμόν.

Ἡ ὁδὸν αὐτῶν ἦν κοινὴ.

Τὸ κακὸν ἦτο ἀνεπανόρθωτον. Πρὸς τί αἱ παραμυθίαι εἰς τὸν ἀπαρμύθητον!

Ὅτε ἐξήλθεν, ἡ νύξ ἦτο βαθεῖα.

Ἡ καλύβη περιεβάλλετο ὑπὸ ὀμίχλης ἐξαπλουμένης ἐπὶ τῆς λίμνης καὶ τῶν λειμῶνων τῆς στενῆς κοιλάδος.

Μακρόθεν, ἀντήχουν τὰ κέρατα, ὅτε αἰφνης ἀνήφθη τὸ μέγα πυροτέχνημα, ὅπερ ἔπεσεν εἰς μυρίους σπινθήρας ἐπὶ τῶν δρυμῶν εἰς τὸν ἀπαστράπτοντα ὀρίζοντα.

Ὁ Ρωμαῖος Τρεμόρ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸ Σεβάν.

— Ἄν ὁ Θεὸς δὲν ἦναι δίκαιος, ὑπομονή, ἐψιθύρισεν, ἄλλοι θὰ ἦναι δι' αὐτόν.

Καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τοῦ σιδηρουργείου, ἀκούουσα τὰς μακρόθεν ἐκπυροσκοπήσεις καὶ τὰ σαλπίσματα τῶν κυναγωγῶν, ἡ Ἀμώνη, ἠτένισε τὸν ἐπὶ τῆς κλίνης ἀγωνιῶντα σύζυγόν της καὶ ἐβρυχήθη μετὰ τῶν ὁδόντων της.

— Ἄν ὁ πύργος ἐκαίετο, τί εὐχαρίστησις ν' ἀνασκαλέω τὴν φωτιὰ καὶ νὰ ρίξω μέσα ἔς αὐτὴ αὐτὸν τὸν θλιον Λαβράνης!

Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πόθου μέχρι τῆς ἐκπληρώσεως καὶ ἀπὸ τοῦ ποτηρίου μέχρι τῶν χειλέων ὑπάρχει πολλὰκις ἀπόστασις, ἣν δὲν δύναται τις νὰ διατρέξῃ.

Οἱ Τανναί ἦσαν πλούσιοι, ὁ πύργος στερεὸς ἐπὶ τῶν βάσεων του, ὁ Λαβράνης καλῶς ὠπλισμένος· ὁ δὲ κόμης Ὀλιβιέρος, ὅστις ἐταξίδευεν εἰς Ἰταλίαν μετὰ τῆς θελκτικῆς καὶ ἀγγελικῆς κομῆσεως, δὲν ἐσκέπτετο πλέον τοὺς ἀνισχύρους ἐχθρούς, οἵτινες ἠπείλουν αὐτόν, ὡς ὁ διαβόητος ὁ πατὴρ τὰ ἔντομα ἐπὶ τῆς χλόης τῆς ἀτραποῦ, χωρὶς καὶ νὰ παρατηρήσῃ αὐτά.

[Ἐπεται συνέχεια].

*Κ.

A. ΔΟΥΜΑ (ΓΙΟΥ)

ΑΝΤΩΝΙΝΑ

[Συνέχεια]

Θὰ ἐξηγήσῃτε τότε τὰ ἅγια καὶ παραμυθητικὰ μυστήρια τῆς χριστιανικῆς ταύτης θρησκείας, δένδρου κολοσσίου βλαστήσαντος ἐν τοῖς σπλάγχνοις τῆς γῆς, οὗτινος οἱ ἰσχυροὶ κλάδοι συνέτριψαν τὸν βράχον, τὸν θελήσαντα νὰ καταθλίψῃ αὐτούς, καὶ ὑπὸ τοῦ ὁποίου τὴν σκιὰν ἐρχόμεναί κἀνθῆναι σήμερον αἱ εὐγνωμονοῦσαι γενεαί. Ὅσον ἀγαθὸς καὶ ἂν εἴθε, εἰσερχόμενος εἰς ναόν, θὰ ἐξέλθῃτε πάντοτε ἀμείνων· εἰσέρχεσθε λοιπόν.

Πολλάκις ἐγένετο λόγος περὶ τῶν χωρικῶν ἐκκλησιῶν ὅτι εἰσὶν ἀπλουστέρας, ἅμα δὲ καὶ μάλλον εὐάρεστος τῷ Κυρίῳ

ἐκφρασις πίστεως. Καὶ εἶχον δίκαιον οὗτο εἰπόντες. Ἡ ἐκκλησία τοῦ χωρίου, ἥς τὸ ἀνεὶ ἀξιώσεων κωδωνοστάσιον δεσπόζει ἀπασῶν τῶν ἀχυρίνων στεγῶν ὡς μητρικὸν βλέμμα ἐκτεινόμενον ἐπὶ παιδίων, ἥς τὸ φθεντιανὸν ὠρολόγιον σημαίνει τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας, τῆς ἄλλης ταύτης προσευχῆς, τοποθετημένη μετὰ μιᾶς πλατείας, ἔνθα παίζουσι τὰ παιδία, καὶ τοῦ κοιμητηρίου, ἐν ᾧ ἀναπαύονται οἱ νεκροί, κειμένη ἐκεῖ ὡς τὸ αἶσθητὸν σύμβολον τοῦ βίου, ὡς σκοπός, πρὸς ὃν τείνομεν, ἅμα δὲ καὶ ὡς σκοπός, οὗτινος ἐτύχομεν ἤδη, ἡ χωρικὴ ἐκκλησία, ἐπαναλαμβάνομεν, εἶνε θέαμα παρήγορον καὶ ἡδύ. Ἐκεῖ τὸ παιδίον ἐβαπτίσθη, ἐκεῖ λαμβάνει τὴν πρώτην Μετάληψιν, ἐκεῖ νυμφεύεται, ἐκεῖ ἔρχεται νὰ ζητήσῃ τὴν τελευταίαν εὐχήν, ἥς ἔχει ἀνάγκην, ὅταν ὁ Θεὸς τὸ ἀνακαλῇ παρ' ἐαυτοῦ. Ἀπὸς ὁ βίος του εἶναι ἐκεῖ. Εἰσέρχεται διὰ τῆς μιᾶς θύρας καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς ἐτέρας.

Εὐτυχεῖς ὅσοι οὐδέποτε ἀπώλεσαν τῆς θεάς των τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ χωρίου των!

Ἐν Παρισίοις δὲν συμβαίνει τὸ αὐτό. Ἡ κοινωνία τείνει ἀδιαλείπτως νὰ σας ἀπομακρύνῃ τοῦ Θεοῦ· ἀγνοεῖ τις ποῦ ἐβαπτίσθη· δὲν γνωρίζει τὸν ἱερέα, ὅστις τῷ ἔδωκε τὴν Μετάληψιν, ἢ, ἐὰν τὸν γνωρίζῃ, δὲν τον βλέπει πλέον· κατοικεῖ εἰς εἰκοσι συνοικίας, νυμφεύεται ἀδιάφορον εἰς ποῖαν ἐκκλησίαν καὶ λαμβάνει τὸ ἅγιον μῦρον παρὰ τοῦ πρώτου τυχόντος ἱερέως.

Οὕτω παρατηρήσατε ὁποῖαν ὅλως ἰδιάζουσαν χροιάν ἔχουσι τὰ συγγράμματα ἀνθρώπων γεννηθέντων ἐν χωρίῳ καὶ βιωσάντων αὐτόθι τὰ πρῶτα αὐτῶν εἰκοσιν ἔτη. Τὰ αἰσθήματα αὐτῶν καὶ ἡ διάνοια διατηροῦσιν ἀρωμάτι, οὗτινος δὲν δύναται εὐτυχῶς νὰ παλλαγῶσιν· εἶναι ὡς ἄρωμα τοῦ θύμου, ὡς αἰωνία ἀνταύγεια νεότητος καὶ ἔρωτος. Οἱ συγγραφεῖς τῶν πόλεων ἀνάγουσι τὰ πάντα εἰς τὴν κοινωνίαν· οἱ ἐκ τῶν χωρίων συγγραφεῖς ἀνάγουσι τὰ πάντα εἰς τὸν Θεόν. Τὸ κωδωνοστάσιον, αἱ ἡρεμοὶ ἑορταί, ἡ ἀγροτικὴ ἐργασία, τὸ μονότονον ἥσμα τοῦ ἐπανακάμπτοντος ἐργάτου, τὸ ὑπὸ ἀναθημάτων καὶ πύξου περιβαλλόμενον ἀγαλματιὸν τῆς Παρθένου, ὁ διερχόμενος καὶ παρ' ἐκάστου χαιρετιζόμενος ἱερεὺς, πάντα ταῦτα ὑπάρχουσιν εἰς τὸ ὕψος αὐτῶν καθὼς καὶ ἐν τῇ μνήμῃ των, ἐν τῷ μέλλοντι, ὅπερ πλάττουσιν ἐαυτούς, ὡς ἐν τῷ παρελθόντι, οὗτινος ἀναμνησκονται.

Ἀμα σχόντες στιγμὴν τινα εὐκαιρον, μεταβαίνουσιν ὅπως ἐπαινίδωσιν ὅσα ἐνθυμοῦνται, καὶ ἴστανται, δακρυχέοντες, ἐνώπιον τῆς ἀτέχνου ζωγραφίας, τῆς παριστώσης τὸν Δανιὴλ ἢ τὸν ἅγιον Σεβαστιανόν, ἥτις προκαλεῖ τοῦ Παρισινοῦ μὲν τὸν γέλωτα, θεωμένου αὐτὴν, ἀλλ' ἡ ὁποία δι' ἓνα συγγραφέα εἶναι πλήρης ἡρέμων συγκινήσεων. Ἀπασα ἡ παιδικὴ αὐτοῦ ἡλικία ὑπάρχει ἐν τῇ ζωγραφίᾳ ἐκείνῃ, ἣν παρὰ τὰς προόδους τοῦ αἰῶνος ἔσχον

τὴν φρόνησιν νὰ μὴ ἀντικαταστήσωσιν. Ποῦ νὰ γνωρίζῃ τις ὅποση ποίησις ἐνυπάρχει εἰς τινὰ ἀντικείμενα, ἅτινα ὁλος ὁ κόσμος εὐρίσκει γελοῖα. Ἐγὼ ἔχω μικρὸν κύπελλον μὲ κυανὰ ἄνθη, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔπινον γάλα, ὅτε ἤμην τετραετής, καὶ διὰ τὸ ὅποιον ἔπλασα ὑπὲρ τὰς πεντήκοντα ἐλεγείας, ἃς βεβαίως δὲν ἔγραψα, ἀλλ' αἵτινες εἶναι συνδεδεμένοι μὲ τὸ κύπελλον τοῦτο, ὡς τὰ κυανὰ ἄνθη, τὰ ἐζωγραφημένα ἐπ' αὐτοῦ.

Εὐτυχεῖς ἔτι ὅσοι, συγγράφοντες, δύνανται νὰ περιγράψωσι τὸ χωρίον, ἔνθα εἶδον τὸ φῶς, καὶ ὅσοι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀκούουσιν ἐν τῷ δωματίῳ των τὰ χονδρὰ πέδιλα ἀγαθοῦ τινος συμπατριώτου, κομίζοντος αὐτοῖς πλακοῦντα καὶ εἰδήσεις ἐκ τῆς πατρίδος!

Ἐν συντομίᾳ, ἐρωτήσατε τοὺς μᾶλλον ταξειδεύσαντας, πάντες θὰ εἰπώσιν ὑμῖν ὅτι πάντοτε ἔχουσι συναντήσῃ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, αὐτῶν μικρὸν χωρίον, περιστοιχιζόμενον ὑπὸ μικρᾶς λίμνης καὶ λευκακάνθης, ἔνθα θὰ ἐπεθύμουν νὰ σταματήσωσιν, ὅπως περατώσωσι τὸν βίον αὐτῶν, τὸ πρὸς τὸν Θεὸν ταξειδιὸν τοῦτο.

Εἶχον παρέλθῃ στιγμήαι τινες, ἀφ' ὅτου ὁ Ἐδμόνδος εὐρίσκετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὅτε εἶδεν εἰσερχομένην τὴν Ἀντωνίαν καὶ συνοδευομένην ὑπὸ τῆς κυρίας Ἀγγελικῆς. Κατελήφθη ὑπὸ βιαίων παλμῶν τῆς καρδιάς, καίπερ δὲ μεγάλως ἐπιθυμῶν νὰ ἴδῃ αὐτὴν ἢ ναῖναι, οὐχ ἥττον ἐφοβήθη μὴ τὴν εἶδε πολὺ ταχέως.

Τότε ἐκρύβη ὕπισθεν στύλου.

Ἡ δεσποινὶς Δεβὼ διήλθε πλησίον αὐτοῦ, χωρὶς νὰ τὸν ἴδῃ, καὶ ἐπορεύθη ἐν τῷ παρεκκλησίῳ, ἔνθα ἐτελεῖτο ἡ ἱερουργία ἐν τῷ βᾶθει τῆς ἐκκλησίας.

Ἡ λειτουργία μόλις εἶχεν ἀρχίσῃ.

Ἡ Ἀντωνία, ποιήσασα τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἤνοιξε τὴν Σύνοψιν τῆς καὶ ἤρξατο προσευχομένη.

Ὁ Ἐδμόνδος ἦτο καρδία λίαν εὐσεβής, ὥστε δὲν ἠθέλησε νὰ ταραξῇ τὴν δεσποινίδα Δεβὼ ἐν τῇ προσηλώσει αὐτῆς. Ἐν μόνον ἐπεθύμει, νὰ παρατηρήθῃ ὑπ' αὐτῆς καὶ νὰ τῇ ἀποδείξῃ οὕτως ὅτι ἐπεζητεῖ πᾶσαν εὐκαιρίαν νὰ τὴν συναντήσῃ. Οὐδὲν λοιπὸν ἔκαμε κίνημα δυνάμενον νὰ τὴν περισπᾷ, ἀλλ' ἐπλησίασε πρὸς τὴν ἑδραν, ἐφ' ἧς ἡ κόρη ἦτο γονυπετής καὶ ἔμεινεν ἐν ἐκστάσει ἐνώπιον ἡ μᾶλλον ὕπισθεν τῆς νεάνιδος.

Ἡ Ἀντωνία ἐφαίνετο αὐτῷ χαριεστέρᾳ ἢ τὸ πρῶτον. Ὑπὴρξάτε ποτε, ἡ τοῦλάχιστον ἀπαξ, τοῦτο ἀρκεῖ, ἐρωτευμένος πρὸς νεάνίδα καὶ εὐρέθητε ἐν ἡ θέσει εὐρίσκετο ὁ Ἐδμόνδος ἀπέναντι τῆς Ἀντωνίας, κεχωρισμένος αὐτῆς φύσικῶς δι' ἀποστάσεως ἡμίσεως ποδός, κεχωρισμένος αὐτῆς ἡθικῶς δι' ἐκκλοντῶν λευγῶν; Οὕτως ὁ Ἐδμόνδος, ἡσθάνετο ἐκ αὐτὸν ἀγαπῶντα τὴν Ἀντωνίαν καὶ ὑπεψιθύριζεν αὐτῷ, ὅτι δὲν ἦτο ὅλως ἀδιάφορος εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ ἱατροῦ. ἦτο λίαν δυνατὸν ἡμέραν τινὰ νὰ γείνη σύζυγός τῆς καὶ νὰ τῷ ἀνήκῃ αὕτη ψυχὴ καὶ σῶματι. Εἶχεν αὐτὴν ἐνώπιόν του,

τῷ εἶχε γράψῃ, διὰ νὰ παρατηρηθῇ δὲ ὑπ' αὐτῆς, οὐδὲν ἄλλο εἶχε νὰ κάμῃ παρὰ νὰ ἐγγίσῃ τὸ ἄκρον τοῦ βραχίονός τῆς ἢ νὰ τῇ εἴπῃ μίαν μόνον λέξιν εἰς τὸ οὖς καὶ ὅμως δὲν το ἔκαμνε καὶ ἔτρεμεν ἤδη νὰ παρατηρηθῇ, ὡς τὸ παῖσαν παιδίον τρέμει μὴ ἐπιπληχθῇ ὑπὸ τῆς μητρός του.

Μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινός, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν διατυπώσεων τινων, ἡδύνατο νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι τὸ ὥραϊον ἐκεῖνο σῶμα, τὸ κλῖνον ἐπὶ τοῦ καθίσματός του, ὅτι αἱ λευκαὶ ἐκεῖναι χεῖρες, αἱ στρέφουσαι τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου, ὅτι οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι μέλανες ὀφθαλμοί, οἱ ἀναγινώσκοντες τὰς λέξεις, ἃς ἐπανελάμβανε τὸ στόμα καὶ κατενόει ἡ καρδία τῆς Ἀντωνίας, ὅτι πάντα ταῦτα θάνηκον αὐτῷ ἄνευ ἐπιφυλάξεως, ἄνευ αἰδοῦς, ἄνευ λύπης, ἐνῷ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, καίπερ αἰσθανόμενος κοχλαζόντα ἐν τῇ καρδίᾳ του ἅπαντα τὰ αἰσθήματα, ἅτινα ἡ παρουσία τῆς Ἀντωνίας ἐξηγειρεν ἐν αὐτῷ, δὲν ἐτόλμα νὰ πειθύνῃ τὸν λόγον εἰς τὴν γυναῖκα ταύτην, εὐτύχημά του θεωρῶν, τοῦτο δὲ μετὰ ἀπείρους δισταγμούς, νὰ θίξῃ τὸ ἄκρον τῆς ἐσθῆτός τῆς διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ ποδός του.

Ἐν τούτοις ἡ τύχη, ὁ Θεὸς οὗτος τῶν ἐραστῶν, ἤλθεν εἰς ἐπικουρίαν τῆς δειλίας τοῦ Ἐδμόνδου.

Ἡ Ἀντωνία ἔμενε γονυπετής ἀπὸ τῆς ἐλεύσεώς τῆς. Τοιοῦτῳ τρόπῳ τὸ στασιδὸν τῆς ἦτο κενόν, ἐπὶ τοῦ στασιδίου δὲ τοῦτο ὁ Ἐδμόνδος ἐστήριζε τὰς δύο του χεῖρας, διότι καὶ αὐτὸς ἦτο γονυπετής. Ἀλλ' ὁ ἡμέτερος ἦρως ἦτο βεβυθισμένος εἰς τοιαύτην ἐκστάσιν, ὥστε, ὅτε ἤρχισε τὸ Πιστεύω καὶ ἅπαντες ἐπανεκάθησαν, δὲν ἐσκέφθη νὰ πράξῃ ὅ,τι ἅπαντες, ὥστε ἡ Ἀντωνία, ἀγνοοῦσα ὅτι ὑπῆρχε τις ὕπισθ' αὐτῆς, ἡσθάνθη ὅτι, ἐνῷ ἐπανεκάθητο, ἡ κεφαλὴ αὐτῆς προσέκρουσεν εἰς τὰς χεῖρας τινός.

Ἐστράφη τότε, ζητοῦσα «Συγγνώμην», ἀλλὰ στρέφουσα ἀνεγνώρισε τὸν Ἐδμόνδον καὶ δὲν ἡδυνήθη νὰ καταστείλῃ μικρὰν κραυγὴν.

— Τί ἔχετε; ἠρώτησεν ἡ κυρία Ἀγγελικὴ, ἀπεροφημένη εὐσεβῶς ὑπὸ τοῦ βιβλίου τῆς τῆς λειτουργίας.

— Τίποτε, ἀπεκρίθη ἡ Ἀντωνία ἐκτυπήθην ὀλίγον καθυμένη.

Ἡ κυρία Ἀγγελικὴ ἐκάθησε καὶ αὕτῃ καὶ ἐξηκολούθησε μορμουρίζουσα τὴν προσευχὴν τῆς.

Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι προσευχόμενοι ἐκ πεποιθήσεως οὗτοι προσεύχονται διὰ τῆς καρδιάς. Ὑπάρχουσιν ἄλλοι προσευχόμενοι ἐκ συνηθείας οὗτοι προσεύχονται διὰ τοῦ στόματος.

Ἡ κυρία Ἀγγελικὴ, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐνάρετος, ἦτο ἐκ τῶν τελευταίων τούτων.

Ἡ μικρὰ κραυγὴ τῆς Ἀντωνίας εἶχεν ἀποσπᾶν τὸν Ἐδμόνδον τῆς ἐκστάσεώς του.

— Μὲ εἶδεν, εἶπε καθ' ἐαυτόν. Ἀρκεῖ μόνον ἡ ἐνταῦθα παρουσία μου νὰ μὴ τὴν

δυσαρεστήσῃ. Ἀχ! ἐὰν ἡδυνάμην νὰ τῇ εἴπω πᾶν ὅ,τι ἔχω ἐν τῇ καρδίᾳ, πάντα τὰ ὄνειρα, τὰ ὅποια ἀνέπλασα τὴν νύκτα ταύτην! Ἐὰν ἡδυνάμην νὰ τῇ δώσω νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἡ μήτηρ μου τὴν ἀγαπᾷ ἤδη καὶ θάντικαταστήσῃ τὴν ἰδικὴν τῆς, ἐὰν ἐτόλμων νὰ τῇ ὁμολογήσω, ὅτι ἀπὸ δύο ἡμερῶν δὲν παύω ἀπὸ τοῦ νὰ τὴν συλλογίζωμαι... Ἀλλὰ δὲν θα ἐπίστευε ποτέ, ὅτι ἡ καρδία μου ἔκαμε τόσας προόδους εἰς δύο ἡμέρας. Ἐπειτα ἡ παιδαγωγὸς τῆς εἶναι ἐδῶ, θὰ ἐξέθετον δὲ τὴν Ἀντωνίαν, ἐὰν τῇ ὠμίλουν ἐνώπιόν τῆς, καὶ ὅμως πρέπει νὰ τῇ ὁμιλήσω.

Ἀφ' ἐτέρου ἡ Ἀντωνία ἔλεγε τὰ ἐξῆς:

— Εἶναι ἐκεῖ. Πῶς ἡδυνήθη νὰ μάθῃ, ὅτι θὰ ἡρχόμην ἐδῶ; Ὅπως δὲν τον ὀδηγεῖ ἡ τύχη, ἔρχεται δι' ἐμέ, δι' ἐμὲ μόνον. Μὲ ἀγαπᾷ λοιπὸν ἡδη; Ἐλαβε τὴν ἐπιστολήν μου; Τί μέλλει νὰ κάμῃ, ὅταν ἐξέλθωμεν; θὰ τολήσῃ νὰ μοι ὁμιλήσῃ; Ἐλπίζω ὅτι θὰ προσποιηθῇ, ὅτι δὲν με γνωρίζει. Καὶ ὅμως ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μου ζητήσῃ ἐξηγήσεις διὰ τὴν ἐπιστολήν μου. Γνωρίζει ἄρα γε, ὅτι προέρχεται ἐξ ἐμοῦ; Φθάνει μόνον ἡ κυρία Ἀγγελικὴ νὰ μὴ ὑποσπεύσῃ τίποτε! Πόσον εἶναι ὠχρὸς...

Τῷόντι ὁ Ἐδμόνδος, κατακλιθεὶς τὴν τετάρτην πρωινὴν ὥραν καὶ ἐγερθεὶς τὴν ὀγδόην, ἦτο ὠχρότερος τοῦ συνήθους.

Ἡ Ἀντωνία ἐπεθύμει νὰ στραφῇ, ἐπειδὴ ἡσθάνετο τὸ βλέμμα τοῦ Ἐδμόνδου κατατρῶγον αὐτήν, καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ κινηθῇ, ἐπειδὴ ἐμάντευεν ὅτι ὁ Ἐδμόνδος θὰ παρηκολούθει ἀπάσας τὰς κινήσεις αὐτῆς.

Τὰ δύο ταῦτα ὄντα εἶχον τὸν αὐτὸν διαλογισμόν. Ἐβαινον πρὸς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Ἀμφότεροι θὰ ἐπεθύμουν νὰ συνομιλήσωσιν εἰλικρινῶς καὶ ἀμφότεροι ἀπέφευγον ἀλλήλους, ὁ μὲν ἐκ σεβασμοῦ, ἡ δὲ ἐξ αἰδοῦς.

Ὁ ἔρως ἀποτελεῖται ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν πραγμάτων, πραγμάτων ἀπεριγράπτων, ἀοράτων, ὡς τὸ ἄρωμα καὶ τὸ ἄσμα, ὁ περ εἰσπνέει τις καὶ ὅπερ ἀκούει, χωρὶς νὰ δύναται νὰ τα συλλάβῃ, οὐδὲ νὰ τὰ νηλύσῃ.

Ἡ λειτουργία εἶχε τελειώσῃ, καὶ ἡ Ἀντωνία ἔμενεν ἀκόμη ἐν τῇ θέσει τῆς, ἡδὴ ἡ κυρία Ἀγγελικὴ, ἥτις εἶχε κλείσῃ τὴν Σύνοψιν τῆς, τῇ εἶπε:

— Δὲν θὰ ἔλθετε λοιπὸν;

— Ἐμὲ ἄρα γε σκέπτεται;... ἠρώτησε καθ' ἐαυτὸν ὁ Ἐδμόνδος.

Ἡ Ἀντωνία, ἀναχωροῦσα ἔρριψε βλέμμα λοξόν. Δὲν εἶδε μὲν τὸν Ἐδμόνδον, ἀλλὰ τὸν ἡσθάνθη.

— Θὰ ἔλθῃ ἄρα γε σήμερον εἰς τὸν πατέρα μου; ἠρώτησε καθ' ἐαυτήν.

Ὅτε ἡ Ἀντωνία ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ ἀγίασμα, πρὶν καταλίπῃ τὴν ἐκκλησίαν, εἶδε τὸν Ἐδμόνδον ἐξερχόμενον διὰ τῆς ἀντικειμένης θύρας πρὸς ἐκείνην, δι' ἧς αὕτη ἔμελλε νὰ ἐξέλθῃ.

— Καλὰ κάμνει, ἐσκέφθη. Δὲν καταχρᾶται τῆς θέσεώς του.

Ἡ καρδία τῆς Ἀντωνίας ἠπείγετο νὰ

καταστῇ εὐγνώμων διὰ τι πρὸς τὸν Ἐδμόνδον.

Ὅσον ἀφορᾷ αὐτόν, τὸν ἐραστὴν τοῦτον τοῦ ἔρωτος, εἶχεν ὅ,τι ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ· ὀλίγοι δὲ εἰς δύο ἡμέρας προώδευσαν τοσοῦτον ὅσον οὗτος εἶχε προοδεύσει.

Εὐτυχῶς ἡγνόνει εἰς τί ὤφειλε τοῦτο.

Ὅτε ἡ Ἀντωνίνα ἐξήλθε τῆς ἐκκλησίας, παρετήρησε τὸν Ἐδμόνδον τρεπόμενον, εἰκοσι βήματα πρὸ αὐτῆς, τὴν ὁδὸν, ἣν αὐτὴ ἔμελλε νὰκολουθήσῃ.

Ἡ κυρία Ἀγγελικὴ ἐβάδιζεν ὡς εὐσυνειδήτως εὐλαβῆς, ἥτις δὲν θέλει, προφέρουσα μίαν μόνην λέξιν, νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν χάριν τῆς θείας μυσταγωγίας, εἰς ἣν παρέστη.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἀντωνίνα ἔμελλε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν της, ὁ Ἐδμόνδος ἐστράφη καὶ ἔφερεν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ τὴν ἐπιστολὴν, ἣν εἶχε λάβῃ τὴν προτερίαν.

Ἡ δεσποινὶς Δεβὼ, ἐρυθρίασασα, ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Χωρὶς ἄλλο αὐτὴ μοὶ ἔγραψε, διελογίσθη ὁ ἡμέτερος ἦρως, ὅ,τι δὲ καὶ ἂν συμβῇ, θὰ τὴν εὐχαριστήσω διὰ τὴν ἐπιστολὴν της· ἀλλὰ πῶς νὰ τὴν ὁμιλήσω;

Δέκα εἶχον παρέλθῃ λεπτὰ ἀπὸ τῆς ἐξαφανίσεως τῆς Ἀντωνίνης, καὶ ὁ Ἐδμόνδος ἔμενεν ἀκόμη μετὰ τοὺς ὀφθαλμούς προσηλωμένους ἐπὶ τῶν θέσεων, ἃς εἶχον ἐγγίσῃ οἱ μικροὶ αὐτῆς πόδες.

Ἡ Ἀντωνίνα, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἔσχε μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ παράθυρόν της, ἀλλὰ τὰ παρὰθυρόφυλλα ἦσαν ἀνεσυρμένα, τὸ παρὰθυρον ἀνοικτόν, καὶ ἐφοδῆθη μὴ παρατηρηθῇ ὑπὸ τοῦ νεανίου, ὅστις, μέλλων νὰποφασίσῃ νὰ καταλίπῃ τὴν ὁδὸν Αἰλλης, ἥκουσε μικρὰν φωνήν, λέγουσαν αὐτῷ χαμηλοφῶνως:

— Ἀπὸ τώρα κατασκοπεῖας, εὐμορφε ἔρωτευμένε!

Ὁ Ἐδμόνδος, στραφείς, ἀνεγνώρισε τὴν Νισσέτταν κρατοῦσαν κυτίον νεωτερισμοῦ ἐν ταῖς χερσίν.

— Σεῖς ἐδῶ, Νισσέττα; εἶπεν αὐτῇ.

— Ναί, ἐγὼ ἐδῶ. Δέν σας ὑπεσχέθην, ὅτι θὰ ἐνασχοληθῶ περὶ ὑμῶν, ἐπιλήθμον.

— Καὶ μέλλετε νὰ ἐνασχοληθῇτε τώρα;

— Ναί.

— Τί θὰ κάμετε;

— Θάναθὼ εἰς τῆς δεσποινίδος Δεβὼ.

— Μὲ ποῖν πρόφασιν;

— Μὲ τὴν πρόφασιν νὰ της κάμω πῖλους καὶ κεκυφάλους καὶ νὰ τὴν δείξω τοιοῦτους.

— Καὶ ἐὰν δέν σας δεχθῇ;

— Θὰ με δεχθῇ, ἡσυχάσατε.

— Θὰ τὴν ἰδῇτε... πόσον εἰσθε εὐτυχής!

— Καὶ σεῖς, τὴν εἶδετε;

— Ναί.

— Εἰς τὴν λειτουργίαν;

— Ἀκριβῶς.

— Νὰ που ἔχετε εὐτυχίαν δι' ὅλην τὴν ἡμέραν σας.

— Τοῦλάχιστον.

— Καὶ εἰς ποῖον τὴν χρεωστεῖτε;

— Εἰς ἐκείνην.

— Καὶ εἰς ἐμέ, ἀχάριστε, ἡ ὁποία σας συνεβούλευσα νὰ ὑπάγητε εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

— Ἐχετε δίκαιον, ἀγαπητὴ Νισσέττα.

— Τώρα, χαίρετε.

— Ἀληθινὰ θὰ ἐμβῇτε;

— Τώρα θὰ το ἰδῇτε.

— Καὶ θὰ τὴν ὁμιλήσῃτε περὶ ἐμοῦ;

— Βεβαίωτατα.

— Προσέξατε.

— Μὴ φοβῆσθε. Γνωρίζω τὴν γυναικεῖαν καρδίαν· θέλω νὰ εἰσθε εὐτυχής καὶ νὰ μου χρεωστῇτε τὴν εὐτυχίαν σας. Ἀφήσατέ με νὰ ἐνεργήσω καὶ ἐλάτε νὰ με ἰδῇτε σήμερον εἰς τὰς δύο, θὰ ἔχω νὰ σας διηγηθῶ πολλά.

— Μὴ τρέλλας.

— Σας ἀφίνω, δειλέ· λοιπὸν εἰς τὰς δύο.

— Ἔστὲ ἡσυχος.

Ἡ Νισσέττα ἐπήδησε μετὰ χάριτος ἀπὸ τοῦ πεζοδρομίου εἰς τὸ λιθόστρωτον καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Δεβὼ, ἀφοῦ προσεμεδίασε δις ἢ τρίς ἐτι τῷ Ἐδμόνδῳ.

II'

Ἦτο λίαν ἐνωρίς, ὅπως ἡ Νισσέττα παρουσιάσθῃ εἰς τῆς δεσποινίδος Δεβὼ· ἀλλ' ἡ Νισσέττα διελογίσθη, ὅτι ἦτο θέρος, ὁ καιρὸς ὥρατος καὶ ὅτι πιθανὸν ἡ Ἀντωνίνα νὰ μετεβαίνειν εἰς τὴν ἐξοχὴν μετὰ τοῦ πατρὸς της, ἐπειδὴ ἡ Νισσέττα κατεῖχετο ἐτι ὑπὸ τῆς ἀρχαίας θεωρίας, καθ' ἣν ὅλος ὁ κόσμος ὀφείλει νὰ μεταβαίῃ τὴν Κυριακὴν εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ ἐσκέφθη, ὅτι δὲν πρέπει νὰναδᾷλλῃ τις εἰς τὴν αὐρίον ὅ,τι δύναται νὰ κάμῃ σήμερον.

Φορέσασα λοιπὸν κομψὸν ψάθινον πῖλον, μικρὸν σῆλιον, κοινῶς καλούμενον τίμπετ, καὶ πληρώσασα τὸ μικρὸν της κυτίον πάντων τῶν θαυμαστῶν ἐργοχείρων της, διητυνῆθη πρὸς τὴν ὁδὸν Αἰλλης, ὅπου εἶχε συναντήσῃ τὸν Ἐδμόνδον.

Ὅτε ἡ Νισσέττα παρουσιάσθη, ἡ δεσποινὶς Δεβὼ ἦτο εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ πατρὸς της, ὃν ἤρχετο καθ' ἐκάστην πρωίαν νὰσπασθῇ ἐργαζόμενον.

— Δεσποινίς, ἐλθούσα εἶπεν εἰς τὴν Ἀντωνίναν ἡ κυρία Ἀγγελικὴ, μία νέα σας ζητεῖ.

— Πῶς ὀνομαζέται; ἠρώτησεν ἡ Ἀντωνίνα.

— Εἶπεν ὅτι δέν τὴν γνωρίζετε· κρατεῖ ἐν κυτίῳ εἰς τὰς χεῖρας.

— Θὰ εἶναι καμμία ἔμπορος καλλωπισμάτων, εἶπεν ὁ κύριος Δεβὼ. Ἐμπρός, ὑπάγε νὰ κάμῃς τὰς θερινὰς προμηθείας σου.

Ὁ κύριος Δεβὼ, ἀσπασθεὶς τὴν θυγάτέρα του, ἐπανάλαβε τὴν συγγραφὴν βιβλίου, εἰς τὸ ὁποῖον κατεγίνετο ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ ὅπερ ἔμελλε νὰ διαφωτίσῃ τὴν ἱστρικὴν ἐπὶ τῆς ἀληθοῦς ἔδρας τῆς ζωῆς.

Ἡ Ἀντωνίνα ἔδραμεν εἰς τὸ δωμάτιόν της

— Λοιπὸν ποῦ εἶναι ἡ νέα, ἡ ὁποία με ζητεῖ; ἠρώτησεν.

— Περιμένει εἰς τὸν ἀντιθάλαμον, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Ἀγγελικὴ.

— Εἰσαγάγετέ την.

Ἡ Νισσέττα εἰσῆλθεν.

Ἡ δεσποινὶς Δεβὼ δὲν ἠδυνήθη νὰποκρῇ τὸν θαυμασμόν της πρὸς τὴν χαρίεσσαν κεφαλὴν τῆς ῥαπτρίδας, θαυμασμόν, ὃν ἀφῆκε νὰ φανῇ καὶ ὅστις δὲν ἀπῆρσεν εἰς τὴν ἡμέτεραν φίλην.

— Ἡ δεσποινὶς Δεβὼ; ἠρώτησεν ἡ Νισσέττα.

— Εἶμαι ἐγὼ, ἀπεκρίθη ἡ Ἀντωνίνα.

Ἡ κυρία Ἀγγελικὴ, ἥς ἡ ἀποστολὴ ἦτο νὰ μὴ ἀφίρῃ τὴν Ἀντωνίναν οὔτε βῆμα, ἤκουεν ὀρθία καὶ μετὰς χεῖρας ἠνωμένας ἐπὶ τῆς κοιτίας· διότι ἡ κυρία Ἀγγελικὴ ἦτο εὐτραφὴς καὶ καθὼς πᾶσαι αἱ εὐτραφεῖς γυναῖκες, εἶχε τὴν κοιτίαν πρὸς τὰ ἐμπρός, ὅπερ ἐπέτρεπεν αὐτῇ νὰναπαύῃ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτῆς.

Ἡ Νισσέττα θὰ ἐπεθύμει πολὺ νὰπομακρύνῃ τὸν μάρτυρα τοῦτον, ὃν δὲν εἶχε προῖδῃ· διότι ἐνόει ὅτι ἐνώπιον αὐτοῦ ἡ δεσποινὶς Δεβὼ δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ εἴπῃ πᾶν ὅ,τι ἐσκέπτετο.

— Ἐρχομαι, δεσποινίς, ἐξηκολούθησεν ἡ Νισσέττα, νὰ σας δείξω σχέδια κεκυφάλων, κεφαλοδέσμους, κεντήματα.

— Ἀς ἰδωμεν, εἶπεν ἡ Ἀντωνίνα καθήμενη καὶ προσκλῆπουσα τὸ κυτίον, ὅπερ ἡ Νισσέττα εἶχεν ἀποθέσῃ ἐπὶ τινος ἔδρας καὶ ἔμελλε νάνοιξῃ.

— Ὅ,τι ὑπάρχει νεώτατον, ἐξηκολούθησεν ἡ Νισσέττα.

— Μήπως ἔρχεσθε ἀπὸ τὸ κατάστημα τῆς οδοῦ Βάκ, τοῦ Μικροῦ Ἀγίου Θωμᾶ;

— Ὅχι, δεσποινίς, ἀπεκρίθη ἡ Νισσέττα, ἐννοήσασα, ὅτι ἡ εὐκαιρία τοῦ νὰπομακρυνθῇ ἡ παιδαγωγὸς παρουσιάζετο, ἐὰν, ὡς δὲν ἀμφέβαλλεν, ἡ δεσποινὶς Δεβὼ ἔσχε τὴν περιεργίαν νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ Ἐδμόνδου· δὲν ἀνήκω εἰς κατάστημα, ἐργάζομαι εἰς τὴν οἰκίαν μου καὶ ἔρχομαι ἐκ μέρους προσώπων, τὰ ὁποῖα σας γνωρίζουν καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ἐργάζομαι, ἐκ μέρους τῆς κυρίας Δεπερέ.

— Ἀ! γνωρίζετε τὴν κυρίαν Δεπερέ; ἠρώτησεν ἡ Ἀντωνίνα μετ' ἐκπλήξεως, μετὰ χαρᾶς μάλιστα.

— ὦ! πολὺ, δεσποινίς· εἶναι μία ἀπὸ τὰς καλλιτέρας πελάτιδάς μου.

— Καὶ αὐτὴ σας ἔδωκε τὴν διεύθυνσίν μου;

— Αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ.

— Παράδοξον!

— Διὰτί, δεσποινίς;

— Κλή μου Ἀγγελικὴ, εἶπε τότε ἡ Ἀντωνίνα, ἀπευθυνομένη πρὸς τὴν παιδαγωγὸν της, ἀντὶ νὰποκριθῇ ἀμέσως εἰς τὴν Νισσέτταν, θὰ ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ μου κάμετε μίαν χάριν, τὴν ὁποίαν μόνη σεῖς ἠμπορεῖτε νὰ μου κάμετε;

— Ποῖαν;

[Ἐπεται συνέχεια]. ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΚΥΑΛΗΣ